

УДК: 687.1 (045)

ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ ЯКОСТІ ШВЕЙНИХ ТОВАРІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ**кандидат технічних наук, доцент, Мамонов П. Д., Багрій Т. В.**

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, Україна, Вінниця

В даній статті обґрунтовано проблеми підприємств легкої промисловості щодо питань управління якістю, досліджено основні фактори, які відіграють важливу роль при створенні швейних товарів на всіх етапах виробництва. Надані можливі рекомендації щодо підвищення якості товарів та удосконалення роботи швейного виробництва. Було виявлено, що на сучасному стані розвитку легкої промисловості відбувається використання вітчизняних підприємств із звуженням їх можливостей до подальшої модернізації виробництва, що в свою чергу перешкоджає виготовляти високоякісні швейні товари і придбавати вітчизняному споживачу якісні швейні товари. В зв'язку з цим, нами було запропоновано шляхи поліпшення виробництва і налагоджування зв'язків з бізнес - партнерами та створення на підприємствах системи управління якістю швейних товарів, яка б в свою чергу дозволила забезпечити виготовлення більш якісних товарів і контролювати їх якість на всіх етапах виробництва.

Ключові слова: якість, швейні вироби, швейна галузь, технологія, проектування, удосконалення, асортиментні групи, ринок.

кандидат технических наук, доцент Мамонов П. Д., Багрый Т. В. Факторы формирования качества швейных товаров на предприятиях легкой промышленности Украины / Винницкий торгово - экономический институт КНТЭУ, Украина, Винница

В данной статье обосновано проблемы предприятий легкой промышленности по вопросам управления качеством, исследованы основные факторы, которые играют важную роль при создании швейных товаров на всех этапах производства. Представлены возможные рекомендации по повышению качества товаров и усовершенствование работы швейного производства. Было обнаружено, что при современном состоянии развития легкой промышленности происходит использование отечественных предприятий с сужением их возможностей для дальнейшей модернизации производства, что в свою очередь препятствует изготавливать высококачественные швейные товары и приобретать отечественному потребителю качественные швейные товары. В связи с этим нами были предложены пути улучшения производства и налаживания связей с бизнес - партнерами и создание на предприятиях системы управления качеством швейных товаров, которая в свою очередь позволила обеспечить изготовление более качественных товаров и контролировать их качество на всех этапах производства .

Ключевые слова: качество, швейные изделия, швейная отрасль, технология, проектирование, совершенствование, ассортиментные группы, рынок.

PhD in Economic, Mamonov P. D., Bagriy T. V. Factors of quality clothing products in light industry Ukraine / Vinnitsa trade and economic institution KNTU, Ukraine, Vinnitsa

In this article the problem of light industry enterprises on issues of quality management studied the main factors that play an important role in creating garment products at all stages of production. Provided possible recommendations to improve the quality of products and improvement of garment production. It was found that in the present state of development of light industry is the use of domestic enterprises with narrowing their opportunities for further modernization of production, which in turn prevents the sewing produce high quality products to our domestic customers and acquire high-quality sewing products. In this regard, we proposed ways to improve production and adjustment of connections with the business - partners and establishment of quality management system garment products, which would in turn making it possible to provide higher quality products and their quality control at all stages production.

Key words: quality garments, garment industry, technology, design, stimulation, product lines, market.

Вступ. В умовах сьогодення стан функціонування і розвитку швейних підприємств України досить складний. Протягом останніх років виробництво продукції легкої промисловості характеризується тенденцією до скорочення як обсягів виробництва, так і номенклатури товарів. Це зумовлено низкою проблем на ринку товарів легкої промисловості, найважливішою з яких є якість швейних товарів. Так як збільшення обсягів продажу якісних виробів в основному відбувається в сегменті дорогого фірмового одягу, громадяни почали звертатись до місцевих Управлінь у справах захисту прав споживачів зі скаргами, це приблизно 8% скарг щодо продажу неякісного одягу та білизни.

Тому для вирішення проблеми якості швейних товарів, що реалізуються підприємствами, необхідно перш за все звертати увагу на формування якості в ході самого виробництва, дотримуватись законодавства в галузі технічних стандартів і технічних умов як для матеріалів, які ввозяться, так і для вироблених швейних товарів на території України. Крім того, необхідно постійно оновлювати асортимент вітчизняних виробів.

Аналіз останніх досліджень свідчить про актуальність питання формування якості швейних товарів на підприємствах легкої промисловості України. Проблеми забезпечення якості і підвищення якості продукції розглядаються в численних наукових працях таких вітчизняних авторів, як Антонюк Л. Л., Варналій З. С., Зозульов О. В., Герасимчук В. Г., Каніщенко О. Л., Лисенков Ю. М., Мазаракі А. А., Олексюк О. І., Репіна І. М., Сіваченко І. Ю., Стрий Л. А., Федонін О. С., Циганкова Т. М., Шнирков О.

I.. Оскільки від вирішення цієї проблеми значною мірою залежить успіх та ефективність національної економіки.

Формулювання статті та завдань. Метою статті є дослідження якості швейних товарів та факторів, які формують її в процесі виробництва на підприємствах легкої промисловості України.

Завданнями даної статті є: аналіз проблем підприємств легкої промисловості щодо питань управління якістю, виокремлення основних факторів, що впливають на якість швейних товарів на всіх стадіях виробництва, надання можливих рекомендацій щодо покращення якості швейних товарів та налагодження стосунків із новими бізнес - партнерами.

Виклад основного матеріалу статті. Одним із найважливіших завдань швейної галузі України являється забезпечення високого рівня якості і конкурентоздатності виробів на внутрішньому і зовнішніх ринках при суттєвих зниженнях трудовитрат на інженерну підготовку виробництва. Особливо це питання загострюється в зв'язку з намірами вступу України ввійти до Європейського Союзу.

Визначальну роль в підвищенні якості одягу відіграють процеси його проектування, які можуть бути реалізовані лише за умови методологічного забезпечення поліваріантності системи базових конструкцій з урахуванням факторів впровадження у виробництво сучасних технологій проектування та комп'ютерних систем. Методи проектування, які використовуються сьогодні, базуються на дискретній побудові деталей одягу і не дозволяють прогнозувати властивості розробок, які формують якість швейних товарів з урахуванням особливостей функціонування системи "людина - середовище".

Багато уваги приділяється в напрямку удосконалення особливостей формування якості швейних товарів, але проблема далека від завершення. Це пов'язано зі складністю і багатоплановістю поняття "якість", в яке введена велика кількість не тільки об'єктивно виправданих показників її характеристики таких, як соціальних, функціональних, ергономічних, експлуатаційних, але і завуальовано суб'єктивних показників [1, с. 332].

Проблема цілеспрямованого формування асортиментних груп швейних товарів, адекватних відповідному спектру потреб споживачів та сучасним технологіям проектування, набула особливої гостроти. Відсутність науково обґрунтованих принципів ідентифікації споживачів одягу з позицій розмірної та психологічної комфортності, недостатність методологічного забезпечення поліваріантності системи базових конструкцій з урахуванням комплексу виробничих факторів не дозволяють вирішити проблему формування якості швейних товарів у процесі виробництва у повному обсязі.

Сучасні підприємства легкої промисловості випускають в основному швейні товари масового виробництва, тому підприємства повинні мати достатньо високий рівень техніки, технології та організації виробництва, адже їх вироби використовуються населенням безпосередньо. Удосконалення швейного виробництва передбачає впровадження високопродуктивного обладнання, потокових ліній, розширення

асортименту та поліпшення якості одягу, випуск виробів, які користуються підвищеним попитом. Асортимент швейних виробів повинен оновлюватися в результаті розширення асортименту і покращення якості сировинної бази швейної промисловості.

Тому основними факторами, які формують якість швейних товарів у ході виробництва є якість матеріалів, які використовують підприємства, процеси виробництва виробів і технологічної обробки, кваліфікація персоналу (рис. 1).

Проте щодо забезпечення матеріалами підприємств легкої промисловості є проблема дефіциту власних сировинних ресурсів, відсутність у підприємств оборотних коштів, достатніх для придбання необхідної кількості матеріалів, недоступність кредитів, наявність заборгованостей, тому більшість підприємств змушені працювати по толінгових схемах, рятуючи своє виробництво від соціального тиску з боку виробничого персоналу підприємств, що не завантажені роботою та реальної загрози згорання або повної зупинки виробництва швейних товарів.

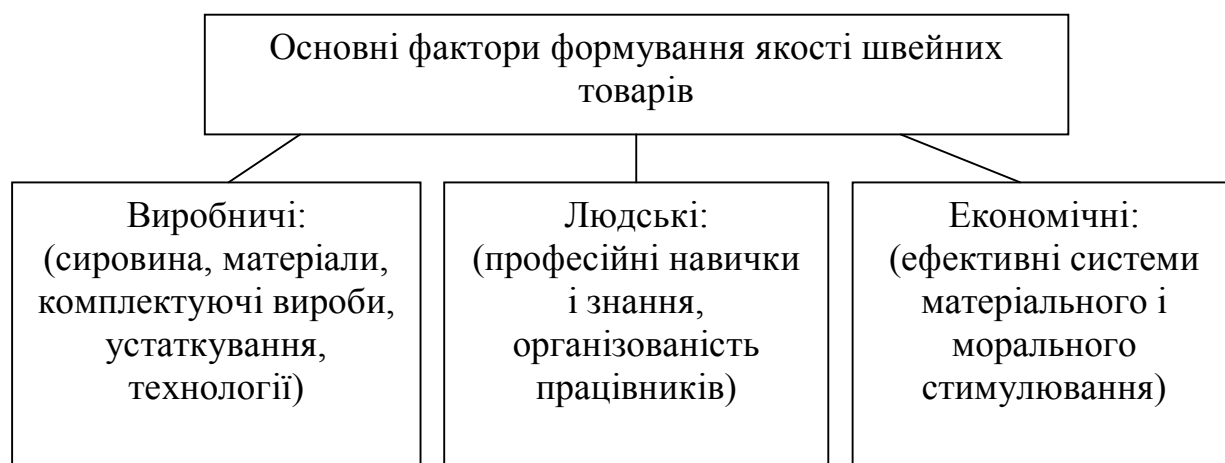

Рис. 1. Схема фактори формування якості швейних товарів

За даними Кабінету міністрів України, у нашій країні готовий одяг і хутрові вироби на сьогодні виготовляють 6 тисяч підприємств. При цьому діяльність більшості з них на 80-90 % ґрунтується на давальницьких схемах [2, с. 30].

Впродовж 2013-2015 років основними партнерами в операціях з давальницькою сировиною були країни Європи – Німеччина, Данія, Польща, Бельгія, Італія. Варто зазначити, що виробництво одягу – це галузь, де малий і середній бізнес перебувають у більш вигідному становищі, ніж великий. Про це свідчить той факт, що лише в Києві закрилися дві найбільші швейні фабрики – «Україна» і «Ластівка», різко знизилися обсяги виробництва на підприємстві «Дана», «Каштан», «Юність» [3, с. 5].

Майстерність українських кравців вже оцінили британські компанії New Look, Marks & Spencer, Next, Laura Ashley і Top Shop, іспанська Zara,

нідерландська Mexx, німецька Triumph, американська VCBG, а також ряд інших світових брендів, які розміщують замовлення в Україні за схемою давальницької сировини. Саме цікавіше те, що з-за кордону поставляється все – від тканини та ниток до бірок, цінників і упаковки. Вітчизняні фабрики виконують замовлення і відправляють до Європи і США вже готові вироби. Костюми для Hugo Boss виготовляє в тому числі і вінницька фабрика Володарка, а раніше для бренду шили київські фабрики «Дана» і «Юність».

Така ситуація в сучасних умовах є вкрай шкідливою для промисловості та економіки України в цілому. Вона передбачає використання виробничих потужностей підприємства та залучення робочої сили як при повноцінному виробництві, а відшкодування відбувається лише за проведення технологічних операцій, тоді яка іноземний партнер, реалізуючи готову продукцію, отримує прибутки з готової продукції. Отже відбувається використання вітчизняних підприємств із звуженням їх можливостей до подальшої модернізації виробництва, що в свою чергу перешкоджає виготовляти високоякісні швейні товари і придбавати вітчизняному споживачу якісні швейні товари.

Важливим фактором формування якості є процес виробництва виробів і технологічної обробки. Адже якість - одна із найважчих комплексно-системних задач, з якими людство зустрічається в його життєдіяльності. Вона характеризується сукупністю властивостей, які закладаються в процесі проектування швейних виробів, реалізується в процесі виробництва і споживається при експлуатації [4, с. 38].

На етапі проектування закладається 75-80% властивостей якості, в процесі виробництва - до 20-25% [5, с. 35]. Проте через проблему застарілого обладнання та технологій підприємствам важко досягнути максимальної якості швейних товарів. Легше вдається це зробити підприємствам, які співпрацюють з закордонними замовниками, які допомогли їм долучитися до світових технологій, а також провести модернізацію обладнання. Сьогодні оснащення таких українських фабрик, на думку експертів, відповідає європейському рівню. Тому підприємствам без підтримки інвесторів важко налагодити власне виробництво, оскільки цьому заважають надмірні податки, а також неможливість конкурувати з великою кількістю дешевих неякісних товарів, що потрапляють на український ринок в якості напівлегального імпорту та контрабанди.

Забезпечення населення нашої країни якісними швейними товарами є досить впливовим фактором як підвищення ефективності виробництва та збільшення добробуту населення, так і забезпеченості робочими місцями наявних трудових ресурсів, особливо жіночих. Адже, на підприємствах легкої промисловості у виробництві зайняті переважно жінки. Це зумовлено особливостями виробництва, специфікою технологічних операцій. У цілому в галузі частка жіночої праці становить 75%. Ця особливість дає можливість створити нові робочі місця, зокрема для жінок, краще використовувати трудові ресурси країни [6, с. 22].

Водночас неможливо виробляти якісні швейні товари, якщо для цього не створено відповідних необхідних умов для персоналу, що працює на підприємствах легкої промисловості. На сьогодні стратегічною метою розвитку підприємств легкої промисловості у сучасних економічних умовах є розробка механізму функціонування системи безперервного підвищення кваліфікації персоналу і адаптування системи мотивації персоналу. Це дозволить підприємствам галузі накопичити власний висококваліфікований і високопрофесійний персонал, забезпечить стабільність у накопиченні потенціалу робочої сили, підвищити економічну ефективність реалізації кадрової стратегії підприємств легкої промисловості і розробити заходи, які спрямовані на оптимізацію «внутрішньо-виробничої» і «зовнішньої» плинності персоналу.

Сучасні підприємства, легкої промисловості України прагнуть мати стійкі конкурентні переваги не лише на вітчизняному ринку, а й стати повноцінними суб'єктами міжнародних економічних відносин. Це прогнозування зобов'язує ефективно і раціонально використовувати свій персонал, використовуючи його як основний і особливий ресурс у період змін. Виробництво якісних швейних товарів впливає на ефективність підприємства, робить його конкурентоспроможним, та визначається тим, наскільки повноцінно використовується персонал підприємств легкої промисловості, тобто якою є його віддача.

Висновки. Для того щоб підприємства легкої промисловості України мали змогу виробляти дійсно якісні сертифіковані швейні товари потрібно створити та впровадити ефективну систему управління якістю продукції на підприємствах, що повинно стати стратегічним рішенням для галузі. Проте для того щоб в повній мірі забезпечити населення України якісними швейними товарами підприємствам необхідно не тільки дотримуватися усіх можливих факторів та умов, які впливають на формування якості швейних товарів, а й використовувати модернізоване устаткування та новітнє програмне забезпечення, впроваджувати сучасні технології виробництва та зменшувати тривалість виробничого процесу, постійно налагоджувати тісні зв'язки з бізнес-партнерами. Адже ключовими факторами успіху підприємств, що характеризують сектор пошиття одягу, вважається якість швейної продукції та собівартість виробництва.

Література:

1. Циганчук О. В. Проблеми та перспективи покращення сфери сертифікації та стандартизації в Україні. / О. В. Циганчук // Збірник студентських наукових праць. – 2010. - №6. – С. 332-334.
2. Семенчук А. О. Умови розвитку продукції легкої промисловості. / А. О. Семенчук // Актуальні проблеми економіки. – 2009. - №10. – С. 29-35.
3. Прасол В. Вироблено в Україні лиш для закордону? / В. Прасол // Урядовий кур'єр. - 2011. - 31 березня. - С. 5

4. Персидская А. Ю. Суперкомпьютерное моделирование- новый этап в проектировании одежды / А. Ю. Персидская // Швейная промышленность. - 2011. - № 1. - С. 37-40
5. Шершнева Л. П. Инновации в формировании и оценке качества изделий швейного производства / Л. П. Шершнева, С. Г. Сунаева // Швейная промышленность. - 2014. - №2. - С. 34-36.
6. Янковець, Т. М. Методичний підхід до визначення рівня розвитку інноваційного потенціалу підприємств легкої промисловості / Т. М. Янковець // Легка промисловість. - 2011. - № 1. - С. 30-34.

References:

1. Ciganchuk O. V. Problemi ta perspektivi pokrashhennya sferi sertifikacii ta standartizacii v ukraini. / O. V. Ciganchuk // Zbirnik studentskix naukovix prac. – 2010. - №6. – s. 332-334
2. Semenchuk A. O. Umovi rozvitku produkcii legkoї promislovosti. / A. O. Semenchuk // Aktualni problemi ekonomiki. – 2009. - №10. – s. 29-35.
3. Prasol V. Virobleno v ukraini lish dlya zakordonu?/ V. Prasol // Uryadovij kur'er. - 2011. - 31 bereznya. - s. 5
4. Persidskaya A. Y. Superkompyuternoe modelirovanie- novyj etap v proektirovanii odezhdy / A. Y. Persidskaya // Shvejnaya promyshlennost. - 2011. - № 1. - s. 37-40
5. Shershneva L. P. Innovacii v formirovanii i ocenke kachestva izdelij shvejnogo proizvodstva / L. P. Shershneva, S. G. Sunaeva // Shvejnaya promyshlennost. - 2014. - №2. - s. 34-36.
6. Yankovec T. M. Metodichnij pidxid do viznachennya rivnya rozvitku innovacijnogo potencialu pidpriemstv legkoї promislovosti / T. M. Yankovec // Legka promislovist. - 2011. - № 1. - s. 30-34.